

SLIEŽU CEĻU SAIMNIECĪBAS TEHNIKA PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Sliežu ceļu saimniecības tehniķis	Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3. PKL) (atbilst ceturtajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (4. LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Sliežu ceļu saimniecības tehniķis nodrošina sliežu ceļu ekspluatāciju, pēc spēkā esošajām instrukcijām uzrauga sliežu ceļu uzturēšanas un remontdarbus, novērtē sliežu ceļu bojājumus un novērš tos, nosaka darbu apjomus un darbu veikšanai nepieciešamos mehānismus un materiālus, izvērtē savu padoto darbu.</p> <p>Sliežu ceļu saimniecības tehniķis strādā dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un remonta uzņēmumos.</p> <p>Sliežu ceļu saimniecības tehnika pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Sliežu ceļu un pārmiju pārvedu uzturēšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uzraudzīt sliežu ceļu, sliežu, pārmiju pārvedu, to stiprinājumu un izolācijas elementu stāvokli; – uzturēt sliežu ceļus, ceļa virsbūves elementus un balasta prizmu; – uzturēt pārmiju pārvedas un sliežu ceļu krustojumus; – nomainīt bojātos pārmiju pārvedu un sliežu ceļa virsbūves elementus; – plānot sliežu ceļa uzturēšanas darbus; – aizpildīt sliežu ceļu saimniecības uzturēšanas tehnisko dokumentāciju. <p>3.2. Sliežu ceļa remonts un izbūve:</p> <ul style="list-style-type: none"> – veikt sliežu ceļa, pārmiju pārvedu un dzelzceļa pārbrauktuves izbūves darbus; – veikt sliežu ceļa remontdarbus; – veikt pārmiju pārvedu un ceļa krustojuma remontdarbus; – veikt dzelzceļa pārbrauktuves remontdarbus. <p>3.3. Ģeodēzisko darbu veikšana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – izpildīt ģeodēziskos mērījumus; – apstrādāt ģeodēziskos mērījumus; – uzstādīt ģeodēziskās atzīmes. <p>3.4. Dzelzceļa inženiertehnisko būvju uzturēšana un remonts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kontrolēt dzelzceļa inženiertehniskās būves tehnisko stāvokli;	

- uzturēt dzelzceļa tiltus atbilstoši normām;
- uzturēt dzelzceļa caurtekas atbilstoši normām;
- atsevišķu dzelzceļa inženiertehniskās būves elementu izgatavošana;
- remontēt dzelzceļa inženiertehniskās būves elementus.

3.5. Zemes klātnes un dzelzceļa nodalījuma joslas uzturēšana:

- uzraudzīt zemes klātnes stāvokli;
- uzturēt dzelzceļa nodalījuma joslas darba kārtībā;
- uzturēt dzelzceļa ceļa zīmes un signālzīmes;
- uzturēt ūdens novadīšanas ietaises;
- uzturēt zemes klātni.

3.6. Darba un vides aizsardzības ievērošana:

- ievērot ugunsdrošības prasības;
- ievērot elektrodrošības prasības;
- ievērot darba aizsardzības prasības;
- ievērot vides aizsardzības prasības;
- sniegt pirmo palīdzību;
- ievērot darba tiesisko attiecību normas.

3.7. Profesionālās darbības vispārējo pamatprincipu īstenošana un ievērošana:

- lietot valsts valodu;
- lietot vienu svešvalodu;
- sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes pamatprincipus;
- lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Uzraudzīt sliežu ceļu, sliežu, pārmiju pārvedu, to stiprinājumu un izolācijas elementu stāvokli.	<p>Apskatīt sliežu ceļus un pārmiju pārvedas, dzelzceļa pārbrauktuves un pārejas.</p> <p>Apskatīt pārmiju pārvedu elementus, sliedes, gulšņus, pārvedbrusas, sliežu stiprinājumus, sliežu savienojumus.</p> <p>Atklāt iespējamus kustības drošības riskus un neatbilstības noteiktām tehniskajām prasībām.</p> <p>Apkopot atklātos kustības drošības riskus, neatbilstības un bojājumus.</p> <p>Analizēt kustības drošības riskus un neatbilstības noteiktām prasībām un to cēloņus.</p> <p>Veikt sliežu ceļu un pārmiju pārvedu kontrolmērījumus.</p> <p>Mērīt sliežu ceļu un to elementu ģeometriskos parametrus.</p> <p>Mērīt pārmiju pārvedu un to elementu</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Sliežu ceļu saimniecības remonta un uzturēšanas tehniskās dokumentācijas aizpildīšanas kārtība.</p> <p>Sliežu defektu veidi, to rašanās iemesli un attīstības cēloņi.</p> <p>Sliežu defektu atklāšanas metodes.</p> <p>Sliežu ķēžu uzbūve un darbības princips.</p> <p>Sliežu ceļu un pārmiju pārvedu, kas aprīkotas ar signalizāciju, centralizāciju un bloķēšanu, uzturēšanas īpatnības.</p> <p>Sliežu ceļu un pārmiju pārvedu uzturēšanas īpatnības elektrificētos un neelektrificētos iecirkņos.</p> <p>Ģeometrisko parametru mērīšanas metodika.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Sliedes, to veidi un tehniskās prasības.</p> <p>Sliežu stiprinājumi, to veidi un tehniskās prasības.</p> <p>Izolējošās salaidnes, to veidi un tehniskās prasības.</p> <p>Gulšņi, to veidi un tehniskās prasības.</p> <p>Sliežu ceļa un tā virsbūves elementu bojājumu veidi.</p> <p>Sliežu ceļu virsbūves elementu bojājumu rašanās iemesli.</p> <p>Sliežu ceļu virsbūves elementu bojājumu novēršanas paņēmieni, to novēršanas kārtība un termiņi.</p> <p>Sliežu ceļa stāvokļa novērtēšana ar sliežu ceļa mērvagonu un citu ceļa mērīšanas tehniku.</p> <p>Mērinstrumentu darbības principi.</p> <p>Sliežu ceļa stiprinājuma uzgriežņu</p>	<p>Spēja atbildīgi un precīzi uzraudzīt sliežu, pārmiju pārvedu, to stiprinājumu un izolācijas elementu stāvokli, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.</p>	4. LKI

	<p>ģeometriskos parametrus.</p> <p>Mērīt sliežu un pārmiju pārvedu elementu nodilumu.</p> <p>Mērīt sliežu salaidņu spraugas.</p> <p>Mērīt stiprinājuma uzgriežņu pievilkšanas momentu.</p> <p>Kontrolēt temperatūras radīto spriegumu bezsalaidņu sliežu posmos.</p> <p>Fiksēt apsekošanas rezultātus noteiktā kārtībā.</p> <p>Lietot mērierīces.</p> <p>Pārbaudīt līkņu izlieces, izmantojot hordas.</p> <p>Aprēķināt līkņu izlieces, izmantojot hordas.</p> <p>Pedalīties sliežu defektoskopijas kontrolē.</p> <p>Noteikt ritošā sastāva pieļaujamās kustības ātrumus atkarībā no sliežu ceļa tehniskā stāvokļa.</p> <p>Apskatīt sliežu ķēžu elementus.</p> <p>Ziņot par neatbilstībām atbilstoši noteiktajai kārtībai.</p> <p>Ziņot par infrastruktūras bojājumu atbilstoši noteiktajai kārtībai.</p>	<p>pievilkšanas momentu pieļaujamās normas.</p> <p>Bezsalaidņu sliežu ceļa ierīkošanas, ielikšanas, uzturēšanas un remonta tehniskie noteikumi.</p> <p>Temperatūras radītie spriegumi statistiski nenoteiktās sistēmās (bezsalaidņu sliedes).</p> <p>Bezsalaidņu sliežu ceļu uzturēšanas noteikumi.</p> <p>Līkņu ceļa iecirkņa uzturēšanas principi.</p> <p>Līkņu izlieces aprēķināšanas metodes.</p> <p>Ceļu saimniecības infrastruktūras objektu apskates veikšanas kārtība un termiņi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Dzelzceļa tehniskās ekspluatācijas noteikumi.</p> <p>Sliežu ceļu uzbūve.</p> <p>Sliežu ceļu un pārmiju pārvedu uzturēšanas normas.</p> <p>Mērinstrumentu veidi, to funkcijas un pielietojums.</p> <p>Sliežu, pārmiju pārvedu, to stiprinājumu un izolācijas elementu stāvokļa neatbilstības noteiktām prasībām un to cēloņi.</p> <p>Sliežu un pārmiju pārvedu elementu pieļaujamās normas un nodilumu veidi.</p> <p>Sliežu defektoskopa veidi un darbības principi.</p> <p>Sliežu defektoskopijas veikšanas kārtība.</p> <p>Sliežu ceļa uzturēšanas pieļaujamās normas.</p> <p>Ritošā sastāva pieļaujamā kustības ātruma noteikšana atkarībā no sliežu ceļa stāvokļa.</p> <p>Pasākumi, atklājot neatbilstības sliežu ceļa, sliežu, pārmiju pārvedu, to stiprinājumu un izolācijas elementu</p>		
--	--	--	--	--

			uzturēšanas noteiktajām prasībām. Pasākumi, atklājot dzelzceļa infrastruktūras bojājumus.		
4.2.	Uzturēt sliežu ceļus, ceļa virsbūves elementus un balasta prizmu.	Regulēt un izlīdzināt spraugas starp sliedēm.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Sliežu ceļu uzturēšanas īpatnības šķirošanas uzkalnos. Materiālu rezerves normas. Materiālu rezerves normu aprēķināšanas metodika. Materiālu, mazās mehanizācijas līdzekļu, aparātu un instrumentu uzglabāšanas kārtība. Sliežu ceļu un pārmiju pārvedu uzturēšanas īpatnības iecirkņos ar ātrgaitas vilcienu kustību. Iekraušanas-izkraušanas, transportēšanas un pārvietošanas tehnoloģiskie procesi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Sliežu ceļu, ceļa virsbūves elementu un balasta prizmas uzbūve. Sliežu ceļu, ceļa virsbūves elementu un balasta prizmu uzturēšanas tehnoloģiskie procesi. Sliežu ceļu uzturēšanas īpatnības ziemas un vasaras apstākļos. Kravas nostiprināšanas principi un kārtība. Dzelzceļa pārbrauktuves uzturēšanas kārtība. Dzelzceļa pārbrauktuves uzbūve. <u>Lietošanas līmenī:</u> Sliežu ceļu un to elementu ģeometrisko parametru uzturēšanas normas. Sliežu ceļa norobežošanas kārtība. Sliežu un pārmiju pārvedas elementu apstrādes metodes.	Spēja atbildīgi uzturēt sliežu ceļus, ceļa virsbūves elementus un balasta prizmu, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
	Izlāgot sliežu ceļus pēc garenprofila un līmeņa.				
	Regulēt sliežu ceļa ģeometriskos parametrus.				
	Labot sliežu ceļu stāvokli iecirkņos ar kūkumiem.				
	Veikt iekraušanas-izkraušanas, transportēšanas un pārvietošanas darbus.				
	Norobežot šķēršļus, bīstamās un darbu veikšanas vietas.				
	Veikt balasta piebēršanu un profilēšanu atsevišķās vietās.				
	Veikt sliežu slīpēšanu.				
	Novērst temperatūras radīto spriegumu bezsalaidņu sliežu posmos.				
	Izlāgot līknes un pārejas līknes atbilstoši aprēķinam.				
	Veikt izolējošās salaidnes profilaktiskos un remontdarbus.				
	Veikt dzelzceļa pārbrauktuves uzturēšanu.				
	Uzturēt nepieciešamo materiālu rezerves daudzumu atbilstoši normām.				

		Uzglabāt nepieciešamo materiālu rezerves daudzumu atbilstoši normām.			
		Veikt mazās mehanizācijas līdzekļu, aparātu un instrumentu uzglabāšanu atbilstoši noteikumiem.			
4.3.	Uzturēt pārmiju pārvedas un sliežu ceļu krustojumus.	Uzturēt sliežu ceļu un pārmiju pārvedas iecirkņos ar ātrgaitas vilcienu kustību.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Pārmiju pārvedu un sliežu ceļu krustojumu veidi un raksturojumi. Pārmiju pārvedu smērvielu veidi un to pielietojums. <u>Izpratnes līmenī:</u> Pārmiju pārvedu konstrukcijas un to elementu ģeometriskie parametri. Pārmiju pārvedu un sliežu ceļu krustojumu uzturēšanas normas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pārmiju pārvedu elementu bojājumu un defektu veidi, to novēršanas kārtība un termiņi.	Spēja atbildīgi uzturēt pārmiju pārvedas un sliežu ceļu krustojumus, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Regulēt pārmiju pārvedu ģeometriskos parametrus.			
		Nostiprināt bultskrūves un kokskrūves.			
		Apstrādāt pārmiju pārvedu elementus ar smērvielām.			
		Veikt atsevišķu pārmiju pārvedu elementu slīpēšanu.			
4.4.	Nomainīt bojātos pārmiju pārvedu un sliežu ceļa virsbūves elementus.	Nomainīt atsevišķas sliedes.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Rokas instrumentu veidi un to pielietošanas principi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Mazās mehanizācijas ierīču veidi un darbības principi. Sliežu ceļa uzturēšanas mehānismi, veidi un darbības principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Sliežu ceļa virsbūves un pārmiju pārvedu elementu nomaiņas tehnoloģiskie procesi. Kārtība vilcienu kustības drošības nodrošināšanai, veicot ceļa darbus.	Spēja atbildīgi un precīzi nomainīt bojātos pārmiju pārvedu un sliežu ceļa virsbūves elementus, izmantojot mazās mehanizācijas ierīces, rokas instrumentus un mehānismus, atbilstoši tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Nomainīt atsevišķus gulšņus un pārvedbrūsas.			
		Nomainīt atsevišķus sliežu ceļa stiprinājumus.			
		Nomainīt bojātos pārmiju pārvedas elementus.			
		Lietot mazās mehanizācijas ierīces.			
		Izmantot sliežu ceļa uzturēšanas instrumentus un mehānismus.			

4.5.	Plānot sliežu ceļa uzturēšanas darbus.	Organizēt atklāto sliežu ceļa un būvju bojājumu novēršanu.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Sliežu ceļu mašīnas, to veidi un pielietošana. Sliežu ceļu remonta materiālu aprēķināšanas metodes. Sliežu ceļu remonta materiālu veidi un to īpašības. <u>Izpratnes līmenī:</u> Metināšanas veidi. Uzkausēšanas darbu veikšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Sliežu ceļu un pārmiju pārvedu attīrīšanas no sniega paņēmieni un veidi.	Spēja atbildīgi plānot sliežu ceļa uzturēšanas darbus, atbilstoši normatīvajiem aktiem un tehniskās dokumentācijas prasībām.	5. LKI
		Organizēt sliežu defektoskopijas kontroli.			
		Sagatavot sliežu ceļu darbam ziemas apstākļos.			
		Organizēt sliežu ceļu un pārmiju pārvedu attīrīšanu no sniega un tā novākšanu.			
		Organizēt sliežu metināšanas darbus.			
		Organizēt sliežu un pārmiju pārvedas uzkausēšanas darbus.			
		Organizēt sliežu ceļa remontdarbus ar sliežu ceļa mašīnām.			
		Organizēt darbu, izmantojot saimniecības vilcienus.			
		Organizēt darbu ar speciālo dzelzceļa ritošo sastāvu.			
		Aprēķināt nepieciešamo materiālu daudzumu noteikto darbu izpildei.			
Sadalīt sliežu ceļa uzturēšanas darbus, atbilstoši darbu apjomam un kompetencei.					
4.6.	Aizpildīt sliežu ceļu saimniecības uzturēšanas tehnisko dokumentāciju.	Piedalīties sliežu ceļu brigadieru darba plāna izstrādē un kontrolēt to izpildi.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Sliežu ceļu saimniecības remonta un uzturēšanas tehniskās dokumentācijas aizpildīšanas kārtība.	Spēja atbildīgi un precīzi aizpildīt sliežu ceļu saimniecības uzturēšanas tehnisko dokumentāciju, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Sastādīt un iesniegt pieprasījumu nepieciešamo materiālu iegādei.			
		Kontrolēt mazās mehanizācijas darbu uzskaiti un dokumentālo noformējumu.			
		Fiksēt sliežu ceļu apsekošanas rezultātus			

		noteiktas formas veidlapās.			
4.7.	Veikt sliežu ceļa, pārmiju pārvedu un dzelzceļa pārbrauktuves izbūves darbus.	<p>Piedalīties sliežu ceļu izbūves darbu tehnoloģiskā procesa izstrādē.</p> <p>Ielikst sliežu ceļu ar atsevišķiem ceļa virsbūves elementiem.</p> <p>Ielikst sliežu ceļu ar sliežu-gulšņu režģi.</p> <p>Ielikst pārmiju pārvedu.</p> <p>Montēt sliežu-gulšņu režģi vai pārmiju pārvedu.</p> <p>Ierīkot un aprīkot dzelzceļa pārbrauktuves un pārejas.</p> <p>Vadīt sliežu ceļa, pārmiju pārvedu un dzelzceļa pārbrauktuves likšanas darbus.</p> <p>Uzraudzīt sliežu ceļa, pārmiju pārvedu un dzelzceļa pārbrauktuves likšanas darbus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Sliežu ceļu izbūves darbu tehnoloģiskais process.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Sliežu ceļu ielikšanas paņēmieni. Pārmiju pārvedu ielikšanas metodes. Sliežu-gulšņu režģu un pārmiju pārvedu montēšanas pamatprincipi. Dzelzceļa pārbrauktuves un pārejas aprīkošanas pamatprincipi.</p>	Spēja atbildīgi un precīzi veikt sliežu ceļa, pārmiju pārvedu un dzelzceļa pārbrauktuves izbūves darbus, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
4.8.	Veikt sliežu ceļa remontdarbus.	<p>Novērtēt sliežu ceļu remonta nepieciešamību atbilstoši sliežu ceļu stāvoklim.</p> <p>Piedalīties remontdarbu plānošanā.</p> <p>Sastādīt atsevišķu darbu veikšanas tehnoloģisko procesu.</p> <p>Nomainīt visus sliežu stiprinājumus noteiktajā remonta iecirknī.</p> <p>Nomainīt visus gulšņus noteiktajā remonta iecirknī.</p> <p>Nomainīt sliedes vai garsliedes noteiktajā remonta iecirknī.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Sliežu ceļu remonta veidi. Sliežu ceļu remontdarbu tehnoloģiskais process. Sliežu ceļu remonta periodiskums. Sliežu ceļa remontdarbu organizēšana. Darba veikšanas kārtība, strādājot ar ceļa mašīnām. Sliežu ceļa pieņemšanas kārtība pēc remontdarbu pabeigšanas.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Darba veikšanas kārtība tehnoloģisko pārtraukuma laikā ceļa posmos un stacijās.</p>	Spēja atbildīgi un precīzi veikt sliežu ceļa remontdarbus, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām, izmantojot mazās mehanizācijas ierīces, rokas instrumentus un mehānismus, kā arī sliežu ceļa mašīnas.	4. LKI

		Pārmontēt ceļa sliežu-gulšņu režģi.			
		Demontēt ceļa sliežu-gulšņu režģi.			
		Organizēt balasta tīrīšanas darbus, izmantojot šķembu tīrīšanas mašīnas.			
		Organizēt sliežu-gulšņu režģa likšanu, izmantojot licējceltnus un citu pie režģa likšanas izmantojamo ceļa tehniku.			
		Organizēt mehānizētus balastēšanas darbus.			
		Vadīt sliežu ceļa remontdarbus.			
		Uzraudzīt sliežu ceļa remontdarbu izpildi.			
		Kontrolēt sliežu ceļa stāvokli pēc remontdarba pabeigšanas.			
4.9.	Veikt pārmiju pārvedu un ceļa krustojuma remontdarbus.	Novērtēt pārmiju pārvedu remonta nepieciešamību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pārmiju pārvedu remonta veidi. Pārmiju pārvedu remontdarbu tehnoloģiskais process. Pārmiju pārvedu remonta periodiskums. Pārmiju pārvedu remontdarbu organizēšana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Pārmiju pārvedu pieņemšanas kārtība pēc remontdarbu pabeigšanas.	Spēja atbildīgi un precīzi veikt pārmiju pārvedu remontdarbus, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
	Piedalīties pārmiju pārvedu remonta plānošanā.				
	Sastādīt atsevišķu pārmiju pārvedu remontdarbu veikšanas tehnoloģisko procesu.				
	Nomainīt pārmiju pārvedu.				
	Pilnīgi nomainīt pārvedbrusas zem pārmiju pārvedas.				
	Organizēt pārmiju pārvedas remontdarbus, izmantojot dzelzceļa celtni un ceļa mašīnas.				

		Vadīt pārmiju pārvedas remontdarbus.			
		Uzraudzīt pārmiju pārvedu remontdarbu izpildi.			
		Kontrolēt pārmiju pārvedu stāvokli pēc remontdarbu pabeigšanas.			
4.10.	Veikt dzelzceļa pārbrauktuvju remontdarbus.	Novērtēt dzelzceļa pārbrauktuvju remonta nepieciešamību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Dzelzceļa pārbrauktuvju bojājumu veidi un to rašanās iemesli. Dzelzceļa pārbrauktuvju remonta veidi. Dzelzceļa pārbrauktuvju remontdarbu tehnoloģiskais process. Dzelzceļa pārbrauktuvju pieņemšanas kārtība pēc remontdarbu pabeigšanas. <u>Lietošanas līmenī:</u> Dzelzceļa pārbrauktuvju remontdarbu organizēšana.	Spēja atbildīgi un precīzi veikt dzelzceļa pārbrauktuvju remontdarbus, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
	Piedalīties dzelzceļa pārbrauktuvju remontu plānošanā.				
	Sastādīt dzelzceļa pārbrauktuvju remontdarbu veikšanas tehnoloģisko procesu.				
	Demontēt dzelzceļa pārbrauktuves segumu un tā elementus.				
	Montēt dzelzceļa pārbrauktuves segumu un tā elementus.				
	Organizēt celtņa, autotransporta un ceļa mašīnas izmantošanu dzelzceļa pārbrauktuves remonta laikā.				
	Uzraudzīt dzelzceļa pārbrauktuves remontdarbu izpildi.				
	Kontrolēt dzelzceļa pārbrauktuvju stāvokli pēc remontdarbu pabeigšanas.				
4.11.	Izpildīt ģeodēziskos mērījumus.	Uzstādīt ģeodēzijas mērinstrumentus.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ģeodēzijas darbu veidi. Ģeodēzijas pamati. Ģeodēzijas mērinstrumentu pārbaudes pamatmetodes.	Spēja sagatavot ģeodēziskās mērierīces ģeodēzisko mērījumu izpildei, kā arī atbildīgi un precīzi veikt ģeodēziskos mērījumus atbilstoši tehniskajam uzdevumam.	4. LKI
	Veikt dzelzceļa nodalījuma joslas, sliežu ceļa plāna un profila ģeodēziskos mērījumus.				
	Veikt vides objekta piesaisti koordinātu				

		sistēmai.	<u>Izpratnes līmenī:</u>		
		Veikt mērījumu pierakstus.	Specializētās datorprogrammas ģeodēzisko mērījumu veikšanai.		
		Veikt ģeodēzisko kontroli.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ģeodēzisko mērījumu veikšanas pamatprincipi.		
4.12.	Apstrādāt ģeodēziskos mērījumus.	Projektēt garenprofilus un šķērsprofilus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Topogrāfiskās kartes. Koordināšu sistēmas. Ģeodēzijas pamati. Dzelzceļa projektēšanas noteikumi. Dzelzceļa stacijas projektēšanas pamati.	Spēja atbildīgi un precīzi veikt ģeodēzisko mērījumu apstrādi topogrāfisko karšu izstrādei.	5. LKI
		Izvēlēties dzelzceļa optimālo plānu un profilu.	Ģeodēzijas pamati.		
		Rasēt garenprofilus un šķērsprofilus elektroniski.	Dzelzceļa projektēšanas noteikumi. Dzelzceļa stacijas projektēšanas pamati.		
		Rasēt garenprofilus un šķērsprofilus manuāli.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Rasēšanas pamati.		
		Apstrādāt dabā saņemtos ģeodēzisko mērījumu datus, izmantojot specializētās datorprogrammas.	Specializētās datorprogrammas ģeodēzisko mērījumu apstrādei. Ģeodēzisko mērījumu paņēmieni un noteikumi.		
		Apstrādāt dabā saņemtos ģeodēzisko mērījumu datus manuāli.	Ģeodēzisko mērījumu datu apstrādes pamatprincipi.		
		Aprēķināt darba apjomu, izmantojot apstrādātos datus.			
		Izstrādāt topogrāfiskās kartes.			
		Pielietot sliežu ceļu uzbūves un remonta projektu.			
4.13.	Uzstādīt ģeodēziskās atzīmes.	Atzīmēt dabā pamatpunktus taisnēs.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Ģeodēzisko mērinstrumentu veidi, to uzbūve un pielietošana.	Spēja atbildīgi un precīzi veikt ģeodēzisko atzīmju uzstādīšanu, atbilstoši tehniskajam uzdevumam.	4. LKI
		Atzīmēt dabā pamatpunktus līknēs.			
		Atzīmēt dabā pārmiju pārvedas pamatpunktus.			

		Atzīmēt dabā pamatpunktus inženiertehniskajām būvēm.			
		Atzīmēt dabā augstuma punktus.			
4.14.	Kontrolēt dzelzceļa inženiertehniskās būves tehnisko stāvokli.	Piedalīties dzelzceļa inženiertehniskās būves apsekošanā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Dzelzceļa inženiertehnisko būvju veidi, mezgli un elementi. Dzelzceļa inženiertehnisko būvju bojājumu veidi un rašanās iemesli.	Spēja kontrolēt dzelzceļa inženiertehniskās būves tehnisko stāvokli, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	5. LKI
	Apskatīt tiltu dzelzsbetona un betona laiduma konstrukciju hidroizolāciju.				
	Atklāt atkāpes dzelzceļa inženiertehnisko būvju uzturēšanā.				
	Kontrolēt dzelzceļa inženiertehnisko būvju mezglu un elementu stiprinājumus.				
4.15.	Uzturēt dzelzceļa tiltus atbilstoši normām.	Attīrīt inženiertehniskās būves no dubļiem, gružiem, rūsas, sniega un ledus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dzelzceļa tiltu un to elementu remontdarbu tehnoloģiskie procesi. Dzelzceļa tiltu un to elementu remontdarbu organizēšanas principi. Mazo tiltu gultņu attīrīšanas metodes.	Spēja atbildīgi uzturēt dzelzceļa tiltus, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	5. LKI
	Nomainīt atsevišķus bojātos elementus, detaļas.				
	Nomainīt tilta brusas.				
	Krāsot atsevišķus tilta metāla elementus.				
	Attīrīt mazo tiltu gultnes no sanesumiem.				
	Nomainīt sliežu ceļa segumu inženiertehniskajās būvēs.				
	Nostiprināt ar bultskrūvēm tilta laiduma konstrukciju elementus.				
	Uzturēt bezbalasta tilta klātņi.				
4.16.	Uzturēt dzelzceļa caurtekas atbilstoši normām.	Atvērt un aizvērt caurteku ieejas un izejas.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dzelzceļa caurteku un to elementu remontdarbu tehnoloģiskie procesi.	Spēja atbildīgi uzturēt dzelzceļa caurtekas, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Veikt caurteku bojāto elementu remontu.			

		Attīrīt caurteku gultnes no sanesumiem.	Dzelzceļa caurteku un to elementu remontdarbu organizēšanas principi.		
4.17.	Atsevišķu dzelzceļa inženiertehniskās būves elementu izgatavošana.	Izgatavot elementus no kokmateriāla.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Koksnes īpašības un apstrādes veidi. Betons un to izstrādājumi. Betona korozija un aizsardzība pret to. Dzelzsbetons un to izstrādājumi. Metālu un sakausējumu īpašības un apstrādes veidi.	Spēja atbildīgi veikt atsevišķu inženiertehniskās būves elementu izgatavošanu, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	5. LKI
		Izgatavot elementus no betona un dzelzsbetona.			
		Izgatavot elementus no metāla sakausējuma.			
4.18.	Remontēt dzelzceļa inženiertehniskās būves elementus.	Remontēt tiltu dzelzsbetona un betona laiduma konstrukciju hidroizolāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Dzelzceļa inženiertehnisko būvju elementu remontdarbu tehnoloģiskie procesi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Metālu un sakausējumu korozijas veidi un aizsardzība pret to. Betonēšanas pamati.	Spēja atbildīgi remontēt atsevišķus inženiertehniskās būves elementus, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Remontēt inženiertehnisko būvju kāpnes.			
		Veikt inženiertehnisko būvju balstu un caurteku mūrējuma injekciju.			
		Uzstādīt un piestiprināt pretstūreņus, pretslides un aizsargierīces.			
		Montēt margu nožogojumus uz tiltu laiduma konstrukcijām un balstiem.			
		Veikt betonēšanas darbus.			
4.19.	Uzraudzīt zemes klātnes stāvokli.	Apsēkot zemes klātnes un zemes klātnes nostiprinājuma ietaises.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Zemes klātnes konstrukcija. Zemes klātnes defekti un deformācijas veidi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Zemes klātnes bojājumu apzīmēšanas kārtība.	Spēja atbildīgi uzraudzīt zemes klātnes stāvokli, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Pēc deformācijas pazīmēm atpazīt zemes klātnes bojājumus.			
		Noteikt zemes klātnes bojājumu iemeslus.			
		Apzīmēt zemes klātnes bojājumus noteiktā kārtībā.			
4.20.	Uzturēt dzelzceļa nodalījuma joslas darba	Apsēkot dzelzceļa nodalījuma joslu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dzelzceļa nodalījuma joslas	Spēja atbildīgi uzturēt dzelzceļa nodalījuma joslas darba kārtībā, atbilstoši tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Kontrolēt būvniecības un uzturēšanas			

	kārtībā.	darbus dzelzceļa nodalījuma joslā.	uzturēšanas nosacījumi. Uguns izplatīšanas ierobežošanas pasākumi. Bīstamo un kritušo koku novākšanas principi.	prasībām.	
		Veikt pasākumus uguns izplatīšanās ierobežošanai.			
		Veikt krūmu un koku ciršanu dzelzceļa nodalījuma joslā.			
		Pļaut zāli dzelzceļa nodalījuma joslā.			
		Operatīvi organizēt kritušo koku novākšanu, bīstamo koku ciršanu.			
		Uzraudzīt dzelzceļa nodalījuma joslas robežu.			
4.21.	Uzturēt dzelzceļa ceļa zīmes un signālzīmes.	Uzstādīt dzelzceļa ceļa zīmes un signālzīmes.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Dzelzceļa ceļa zīmju materiālu veidi un to pielietošana.	Spēja atbildīgi uzturēt dzelzceļa ceļa zīmes un signālzīmes, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Remontēt dzelzceļa ceļa zīmes un signālzīmes.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ritošā sastāva un būvju tuvināšanas gabarīti.		
		Izgatavot dzelzceļa ceļa zīmes.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Dzelzceļa ceļa zīmju izgatavošana.		
		Kontrolēt dzelzceļa būvju tuvinājuma gabarītu.			
		Veikt pasākumus negabarīta vietas novēršanai.			
		Atzīmēt negabarītas vietas.			
4.22.	Uzturēt ūdens novadīšanas ietaises.	Apsēkot ūdens novadīšanas ietaises stāvokli.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ūdens novadīšanas ietaišu veidi.	Spēja atbildīgi uzturēt ūdens novadīšanas ietaises, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
		Konstatēt ūdens novadīšanas ietaišu bojājumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ūdens novadīšanas ietaišu uzturēšanas kārtība.		
		Uzturēt ūdens novadīšanas ietaises darba kārtībā.			

		Nodrošināt ūdens novadīšanu no zemes klātnes virsmas.			
4.23.	Uzturēt zemes klātņi.	Veikt zemes klātnes un to ietaišu remontu pēc atsevišķi izstrādātiem projektiem.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Zemes klātnes uzturēšanas darbu veidi. Deformējošu un nestabilo zemes klātnes iecirkņu uzturēšanas īpatnības. Zemes klātnes remontdarbu tehnoloģiskie procesi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Deformējošo un nestabilo zemes klātņu vietu uzskaites kārtība.	Spēja atbildīgi uzturēt zemes klātņi, atbilstoši normatīvo aktu un tehniskās dokumentācijas prasībām.	4. LKI
	Noteikt plānveida sliežu ceļu remontdarba ietvaros veicamos zemes klātnes darbības uzlabošanas pasākumus.				
	Planēt un piebērt zemes klātnes nomali.				
	Likvidēt zemes klātnē radušās plaisas.				
	Uzskaitīt deformējošās un nestabilās zemes klātnes vietas.				
	Veikt pasākumus deformējušos un nestabilo zemes klātnes vietu novēršanai.				

**5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)
5.1.	Ievērot ugunsdrošības prasības.	<p>Lietot ugunsdzēsības aprīkojumu atbilstoši situācijai.</p> <p>Rīkoties ar ugunsdzēsības iekārtām un ierīcēm.</p> <p>Rīkoties ugunsgrēka gadījumā.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Ugunsdzēsības aprīkojumu veidi. Ugunsdzēsības iekārtu un ierīču veidi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Ugunsdzēsības kārtība.</p>	<p>Spēja veikt darba uzdevumus, ievērojot ugunsdrošības un elektrodrošības prasības.</p> <p align="right">3. LKI</p>
5.2.	Ievērot elektrodrošības prasības.	<p>Rīkoties ar elektriskām iekārtām un ierīcēm.</p> <p>Novērtēt elektroierīci un konstatēt tās bojājumus.</p> <p>Veikt pasākumus elektrotraumu nepieļaušanai.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Elektrības ietekme uz cilvēka ķermeni. Elektriskās strāvas iedarbības noteicošie faktori.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Elektrodrošības prasības.</p>	
5.3.	Ievērot darba aizsardzības prasības.	<p>Piemērot darba drošības prasības, veicot darba uzdevumu.</p> <p>Identificēt iespējamus darba vides riskus.</p> <p>Organizēt darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām.</p> <p>Lietot individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus.</p> <p>Atpazīt un ievērot darba drošības zīmes, signālu un brīdinošo uzrakstu prasības.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Ergonomika.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Darba drošības zīmes un brīdinošie uzraksti. Individuālo un kolektīvo aizsardzības līdzekļu veidi, to pielietojums. Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Darba aizsardzības principi.</p>	<p>Spēja organizēt, izmantot un uzturēt drošu darba vidi, lietot tehniku un individuālos darba aizsardzības līdzekļus atbilstoši darba aizsardzības noteikumiem.</p> <p>Spēja noteikt darba vides apstākļu kaitīgo ietekmi uz veselību.</p> <p align="right">4. LKI</p>
5.4.	Ievērot vides aizsardzības prasības.	<p>Lietot veselībai un videi drošus darba paņēmienus.</p> <p>Saudzēt vidi.</p>	<p><u>Priekšstata līmenī:</u></p> <p>Ilgspējīgas attīstības būtība.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p>	<p>Spēja veikt darba uzdevumus, saglabājot veselību un rūpējoties par apkārtējās vides aizsardzību.</p> <p align="right">4. LKI</p>

		Novērtēt vides piesārņojumu risku.	Vides piesārņojums. Atkritumi un to utilizācija.		
		Veikt pasākumus vides piesārņojuma mazināšanai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Vides aizsardzības noteikumi. Veselībai un videi droši darba paņēmieni.		
		Organizēt prasībām atbilstošu atkritumu savākšanu.			
5.5.	Sniegt pirmo palīdzību.	Novērtēt situāciju.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Pirmās palīdzības sniegšanas pamati.	Spēja sniegt pirmo palīdzību un atbildīgi rīkoties ekstremālās situācijās.	3. LKI
		Rīkoties atbilstoši ABC shēmai.	<u>Lietošanas līmenī:</u> ABC shēma.		
5.6.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Darba devēja un darbinieka tiesības, pienākumi un atbildība.	Spēja ievērot un nodibināt darba tiesiskās attiecības, kā arī ievērot uzņēmuma iekšējās darba kārtības noteikumus.	4. LKI
		Ievērot darba kārtības noteikumus un iekšējos normatīvos aktus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Darba tiesisko attiecību normatīvie akti. Darba līguma un koplīguma sastāvs. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba kārtības noteikumi un iekšējie normatīvie akti.		
5.7.	Lietot valsts valodu.	Sazināties valsts valodā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vārdu krājums. Gramatikas un valodas funkcijas.	Spēja izteikt un interpretēt jēdzienus, domas, faktus un viedokli gan mutiski, gan rakstiski valsts valodā un lietot profesionālo terminoloģiju darba uzdevumu izpildē.	4. LKI
		Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Komunikācija valsts valodā. Profesionālā terminoloģija.		
5.8.	Lietot vienu svešvalodu.	Sazināties vienā svešvalodā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Vārdu krājums. Gramatikas pamatprincipi.	Spēja sazināties un lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā nodrošinot darba uzdevumu izpildi.	4. LKI
		Lietot profesionālo terminoloģiju vienā svešvalodā.			

			<u>Lietošanas līmenī:</u> Svešvaloda. Profesionālā terminoloģija.		
5.9.	Sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes pamatprincipus.	Veikt darba pienākumus atbilstoši vispārējās un profesionālās ētikas pamatprincipiem. Strādāt komandā. Strādāt individuāli. Racionāli plānot laiku. Atbildēt par sava darba rezultātu. Risināt konfliktsituācijas.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Ētikas pamatprincipi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Laika plānošanas paņēmieni. Konfliktu novēršana. Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Saskarsmes psiholoģija.	Spēja patstāvīgi plānot laiku, veicot uzdevumu individuāli vai komandā, efektīvi iesaistīties komandas darbā un sekmīgi sadarboties darba kolektīvā.	4. LKI
5.10.	Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.	Strādāt ar datoru. Sazināties, izmantojot informācijas tehnoloģijas. Atrast noteiktu informāciju interneta resursos. Lietot informācijas datu nesējus. Izmantot drošas datora lietošanas programmas. Strādāt ar biroja tehniku.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas lietošana. <u>Lietošanas līmenī:</u> Biroja datorprogrammas.	Spēja pārliecinoši un droši izvēlēties un lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba uzdevuma veikšanai.	4. LKI
5.11.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Izvērtēt savu profesionālo pieredzi. Novērtēt savas profesionālās darbības izaugsmes iespējas. Apgūt jaunas prasmes atbilstoši darba tirgus vajadzībām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Lēmumu pieņemšanas principi. Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme. Mācīšanās stratēģijas. Pašvērtējuma principi.	Spēja pieņemt lēmumus par savas karjeras plānošanu izvēlētajā profesionālajā jomā.	4. LKI

		Sekot aktualitātēm nozarē, izmantojot dažādus informācijas avotus.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Karjeras izvēle.		
--	--	--	---	--	--

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vladlens Makedons – eksperts, VAS "Latvijas Dzelzceļš", Ceļu distances vadītājs; – Valērijs Samburs – eksperts, VAS "Latvijas Dzelzceļš", Ceļu distances Latgales tehniskās daļas vadītājs; – Jānis Eiduks – eksperts, LR Valsts Dzelzceļa tehniskā inspekcija, vecākais inspektors ritošā sastāva remonta un modernizācijas jautājumos; – Kristīne Zembaha – eksperte, VAS "Latvijas dzelzceļš", Personāla atalgojuma un attīstības daļas vadītāja; – Ilona Grivane – eksperte, PIKC "Rīgas Valsts tehnikums", Dzelzceļa nodaļas vadītāja; – Vladimirs Novikovs – moderators, Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrība, Darba aizsardzības struktūrvienības vadītājs; – Andris Bartkevičs – moderatora asistents, VAS "Latvijas dzelzceļš", Personāla atalgojuma un attīstības daļas galvenais speciālists mācību jautājumos. <p>Metodiskais atbalsts:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dace Vīgante – Valsts izglītības satura centrs, projekts "Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai", vecākā eksperte satura izstrādes jautājumos.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> – Andris Bartkevičs – Satiksmes ministrija, VAS "Latvijas dzelzceļš" Personāla atalgojuma un attīstības daļas galvenais speciālists mācību jautājumos; – Vladimirs Novikovs – moderators, Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrība, Darba aizsardzības struktūrvienības vadītājs; – Nikolajs Šinkins - VAS "Latvijas dzelzceļš" Tehniskās inspekcijas Darba aizsardzības nodaļas vadītājs; – Linda Romele - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības projektu vadītāja; – Agris Ruperts - PIKC "Liepājas Valsts tehnikums" direktors; – Līvija Zeiberte - Valsts izglītības satura centra Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente.
Profesijas standarta NEP atzinums	01.06.2018.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	13.06.2018.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	25.09.2002.